

Educació en Valors Cívics i Ètics

L'Educació en Valors Cívics i Ètics constitueix un requisit per a l'exercici crític i responsable de la ciutadania i per a l'educació integral de les persones. En el primer cas, proporciona les eines perquè l'alumnat adopti un compromís actiu i autònom amb els valors, principis i normes que articulen la convivència democràtica. En el segon, contribueix a la formació intel·lectual, ètica i emocional necessària perquè les nenes i els nens comencin a construir el seu propi projecte vital i reflexionin de forma autònoma al voltant dels reptes del segle XXI.

En termes generals, i d'acord amb els objectius educatius en finalitzar l'educació bàsica, la formació en valors cívics i ètics implica mobilitzar un conjunt de coneixements, destreses, actituds i valors que permeten a l'alumnat prendre consciència de la seva identitat personal i cultural, d'algunes qüestions ètiques i socials relatives a la convivència, i del caràcter interconnectat i ecodependent de la seva vida en relació amb l'entorn; tot això amb l'objectiu de poder apreciar i aplicar amb autonomia aquelles normes i valors que regeixen la convivència en una societat plural i democràtica.

Els alumnes, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, han d'aprendre a ser competents per viure i conviure d'acord amb els valors propis d'una societat democràtica, plural i diversa. Ser competent en aquesta àrea significa poder detectar situacions de la vida quotidiana, a casa, a l'escola, al barri, etc., que permeten respondre i actuar de forma ètica, respectant també la perspectiva de gènere.

Abordant un enfocament competencial, els criteris d'avaluació i els sabers, graduats a través dels cicles, es vertebrén al voltant de les competències específiques. La progressió, que parteix d'entorns molt propers i manipulatius, connecta així amb l'etapa d'educació infantil, facilitant la transició i afavorint el desenvolupament de la capacitat del pensament abstracte.

L'assoliment de les competències específiques constitueix la base per a l'avaluació competencial de l'alumnat i es valorarà a través dels criteris d'avaluació. Les competències específiques s'avaluaran a través de la posada en acció de diferents sabers, proporcionant la flexibilitat necessària per establir connexions entre ells. S'han de treballar en el context de situacions d'aprenentatge, connectades amb la realitat i que convidin l'alumnat a la reflexió, a la col·laboració i a l'acció. No hi ha una vinculació unívoca i directa entre criteris d'avaluació i sabers.

Els criteris d'avaluació es vinculen directament a les competències i permeten mesurar el grau de desenvolupament d'aquestes competències específiques, en tant que expliciten l'avaluació de les capacitats i els sabers que cal desenvolupar i concreten els aprenentatges que volem identificar en l'alumnat i la forma de fer-ho.

Els i les docents han de contextualitzar i flexibilitzar aquests criteris d'acord amb les circumstàncies de la seva activitat. El seu caràcter és marcadament competencial i es converteixen en els referents per a l'avaluació, tant de les capacitats desplegades com dels diferents tipus de sabers, és a dir, coneixements, destreses, valors i actituds que l'alumnat ha d'adquirir per desenvolupar-se en múltiples situacions pròpies de la societat moderna.

Els i les docents poden connectar-los de forma flexible amb els sabers de l'àrea durant el procés d'ensenyament-aprenentatge.

L'àrea d'Educació en Valors Cívics i Ètics comprèn el desenvolupament de quatre camps competencials fonamentals. El primer és el de l'autoconeixement i l'autonomia moral. El segon, el de la comprensió del marc social de convivència i el compromís amb els principis, valors i normes que el regeixen. El tercer es refereix a l'adopció d'actituds compatibles amb la sostenibilitat i l'ètica mediambiental des de la comprensió de la relació d'interdependència i ecodependència amb l'entorn. I, finalment, el quart, més transversal i dedicat a l'educació de les emocions, posa el focus a desenvolupar la sensibilitat i l'actitud afectiva adequada respecte als valors i problemes ètics, cívics i ecosocials que ens planteja el nostre temps.

Cada un d'aquests camps competencials es desplega en dos nivells integrats: un de més teòric, dirigit a la comprensió significativa de conceptes i qüestions rellevants, i un altre, més pràctic o procedural, orientat a promoure, des de la reflexió i el diàleg, conductes i actituds d'acord amb determinats valors ètics i cívics.

Cal assenyalar que els aspectes cognitius de la competència estan al servei dels aspectes actitudinals. En altres paraules, els sabers que s'hi inclouen estan orientats a l'acció. L'àrea té com a nucli la fonamentació dels valors ètics que han d'inspirar els criteris per tal de jutjar fets i accions. I aquestes accions a promoure són aquelles imprescindibles per viure i conviure en la societat actual, complexa i diversa.

El currículum de l'àrea d'Educació en Valors Cívics i Ètics s'estructura en quatre blocs de sabers, que són els següents:

El bloc *autoconeixement i autonomia moral* té a veure amb el fet de motivar l'alumne a investigar sobre allò que el defineix i allò que el diferencia com a persona a través de la presa de consciència i l'expressió de diverses facetes de la seva personalitat. Aquest exercici d'autodeterminació exigeix afrontar algunes qüestions ètiques de rellevància, com les referides a l'autonomia i heteronomia moral i, entre d'altres, la reflexió entorn els valors, principis i normes que han d'orientar les nostres vides com a persones i ciutadans. Així mateix, per entendre el pes que la reflexió ètica té en la nostra vida, convé que els alumnes i les alumnes posin a prova el seu judici i capacitat de criteri afrontant qüestions que afecten més directament la seva vida personal, com les vinculades a la llibertat d'expressió, el respecte per la perspectiva de gènere i altres drets individuals, les conductes addictives o la influència dels mitjans i xarxes de comunicació.

El bloc *societat, justícia i democràcia* té com a finalitat que l'alumnat entengui la naturalesa social i cultural de la seva pròpia identitat com a persones, reconeixent les diferents estructures i relacions sobre la seva dimensió normativa, ètica i afectiva. Per aquesta raó és convenient que l'alumnat comprengui certes nocions bàsiques de caràcter polític i interpersonal, que identifiqui i pugui explicar les principals característiques del nostre marc democràtic de convivència i que contrasti els seus coneixements i judicis amb els dels altres (la situació dels drets humans en el món, la pobresa, la igualtat efectiva entre homes i dones, el valor del tracte amb respecte a la diversitat i a les minories, el fenomen migratori, etc.)avaluant críticament diferents maneres d'afrontar-les i justificant els seus propis judicis al respecte.

El bloc *sostenibilitat i ètica ambiental* pretén que l'alumnat comprengui la complexa relació entre les nostres formes de vida i l'entorn, identifiqui els grans problemes ecosocials que marquen l'agenda mundial i debati al voltant de la manera d'afrontar-los, amb l'objectiu que adoptin un compromís ètic i afectiu, individual i col·lectiu, amb hàbits de coexistència sostenible amb la natura.

El bloc *educació emocional* se centra en el desenvolupament de l'autoestima com a font de benestar, així com en la presa de consciència de les emocions per a la seva regulació efectiva i positiva, amb l'objectiu d'afavorir les relacions entre iguals de forma empàtica i assertiva per tal de prevenir les relacions abusives i el maltractament entre iguals, tenint també en compte la perspectiva de gènere.

Pel que fa al disseny i la proposta de les situacions d'aprenentatge, han d'estar orientades metodològicament seguint els principis dels valors que pretén transmetre l'àrea. Cal assegurar que a les aules es fomenta l'anàlisi, l'avaluació de les situacions, la inferència, l'explicació dels perquè i l'autoregulació mitjançant la investigació i el diàleg entorn de qüestions ètiques de rellevància a través del treball cooperatiu perquè els alumnes assoleixin les competències específiques de l'àrea.

D'aquesta manera es convidarà l'alumnat a la participació activa i raonada, al diàleg respectuós i la cooperació amb els altres, a la lliure expressió de les idees, al pensament crític i autònom, al respecte per les normes i valors comuns, a la mediació i resolució

pacífica dels conflictes, al desenvolupament d'hàbits de vida saludables i sostenibles, a l'ús segur de les tecnologies de la informació i la comunicació, a la gestió assertiva de les seves emocions i relacions afectives amb els altres i amb l'entorn, a partir de propostes didàctiques d'aula interdisciplinàries i inserides en la vida del centre i el seu entorn de manera que es promogui el desenvolupament d'una ciutadania global, conscient, lliure, empàtica, respectuosa, participativa i compromesa amb els reptes del present.

Competències específiques

En l'àrea d'educació en valors cívics i ètics es treballen un total de 4 competències específiques que són la concreció dels indicadors operatius de les competències clau definits al perfil competencial de sortida de l'alumnat al final de l'educació bàsica.

Competència específica 1

Identificar aspectes vinculats a la pròpia identitat i a les qüestions ètiques relatives a un mateix, en el seu entorn proper, buscant la informació a l'abast i interpretant-la de forma reflexiva i crítica per promoure l'autoconeixement i el desenvolupament de l'autonomia moral.

Criteris d'avaluació

5è o 6è
1.1 Reconèixer les pròpies capacitats físiques, sensorials i cognitives tenint en compte els punts forts i febles de la pròpia identitat promovent l'autoconeixement.   1.2 Identificar trets personals que facilitin el procés de construcció de la pròpia identitat amb responsabilitat i autonomia.   1.3 Interpretar críticament la informació de l'entorn afavorint la construcció de la pròpia identitat.   1.4 Mostrar conductes que evidencien autonomia moral en un context social amb gran diversitat d'interessos.   1.5 Mostrar una actitud responsable, respectuosa i assertiva amb relació a problemàtiques diverses i riscos derivats de l'ús acrític i de l'abús de les xarxes socials, com a factors de prevenció de situacions de ciberassetjament entre iguals i en el context educatiu.

Aquesta competència fa referència a la capacitat de l'aprenent de prendre consciència tant de les seves potencialitats com de les seves mancances en els diferents àmbits de la vida. L'autoconeixement i el procés progressiu d'adquisició d'autonomia referen la seguretat i la confiança en ell mateix per poder resoldre reptes personals i materialitzar projectes, tant individuals com col·lectius.

Les nenes i els nens han d'aprendre progressivament a dirigir la seva conducta segons criteris propis, a equilibrar els seus impulsos i a gestionar les seves emocions per esdevenir ciutadanes i ciutadans lliures i responsables, amb domini dels seus actes i de les seves vides.

Cal tenir en compte que l'autonomia de què disposen els infants i la responsabilitat que se'ls

pot exigir depenen del moment evolutiu en què es troben i que estan mediatitzades pel context familiar i social en què viuen. Les circumstàncies familiars i ambientals són condicionants a l' hora de proporcionar exemples i models d'actuació autònoma i responsable. L'autonomia i la responsabilitat es van adquirint en un procés que es desenvolupa al llarg de la vida.

Cal fer un treball sobre els problemes que afecten la seva existència i el seu entorn quotidià, freqüents en el mateix àmbit escolar, perquè l'alumnat desenvolupi els seus propis judicis, reflexioni sobre els seus desitjos i afectes i hi vagi construint al voltant la seva pròpia identitat i projecte personal. Es imprescindible tant l'ús rigorós i crític de la informació sobre els problemes a tractar com el desenvolupament d'habilitats argumentatives, l'anàlisi d'alguns conceptes bàsics de caràcter ètic i cívic (*bé, valor, virtut, norma, deure, llibertat, responsabilitat, ciutadania*) i la pràctica del diàleg col·laboratiu i respectuós amb els altres, tenint també en compte la perspectiva de gènere.

Competència específica 2

Actuar i interactuar atenent a normes i valors cívics i ètics, reflexionant sobre la seva importància per a la vida individual i col·lectiva, per aplicar-los de manera efectiva i argumentada en diferents contextos i amb la finalitat de promoure una convivència pacífica, respectuosa, democràtica i justa.

Criteris d'avaluació

5è o 6è
2.1 Investigar sobre la naturalesa social i política de l'ésser humà en el marc d'una convivència democràtica.   2.2 Interactuar amb els altres adoptant conductes cíviques i democràtiques en un marc de respecte, empatia i consideració adequada de les relacions afectives que s'estableixin.   2.3 Manifestar actituds alineades amb valors com la justícia, la pau i el rebuig a la violència, la solidaritat i el respecte per les minories i les diferents identitats humanes i personals en el seu entorn.   2.4 Analitzar el paper de les institucions públiques, dels organismes internacionals i les organitzacions no governamentals en la promoció de la pau, la solidaritat i la cooperació entre nacions a través del diàleg argumentatiu.   2.5 Reflexionar sobre la defensa d'una efectiva igualtat de gènere i sobre el problema de la violència contra les dones i la conducta sexista, a través de l'anàlisi de les mesures de prevenció de la desigualtat, la violència i la discriminació per raó de gènere i orientació sexual.

Respectar les persones significa tenir en compte la seva dignitat, la seva condició humana i el reconeixement dels seus drets com a individu. Aquests drets estan reconeguts en la Declaració Universal dels Drets Humans i en la Convenció dels Drets de l'Infant, impulsades per l'Organització de les Nacions Unides i acceptades per la majoria d'estats del món.

El respecte pels altres no significa que les seves idees, opcions i creences no hagin de ser qüestionades ni acceptades de manera acrítica. Especialment cal ser crítics amb les que són fruit d'egoismes i de prejudicis.

En el món actual globalitzat en què les cultures es troben especialment en contacte, el respecte a la diversitat és necessari per no generar discriminacions.

A l'escola el respecte es concreta en la consideració cap a tots els altres membres de la comunitat i en l'acceptació dels seus drets.

Per contribuir a la millora de la nostra societat les persones han de desenvolupar actituds de servei i estar disposades a assumir compromisos que facilitin i promoguin la convivència.

Els infants viuen els casos d'injustícia amb una gran sensibilitat. Cal vehicular aquest sentiment perquè derivi en una acció d'ajuda, de col·laboració, de reflexió, d'escolta...

El fet de prendre consciència de la riquesa que aporta la convivència, així com la necessitat d'establir i respectar normes cíviques i ètiques que exclouen tot tipus de violència i discriminació, respectin la intimitat de les persones i promoguin una conducta inclusiva, solidària i no sexista, implica l'adequat desenvolupament de pràctiques d'interacció, reconeixement mutu i educació en valors (com a tasques i jocs cooperatius, debats, processos de presa de decisió, exercicis de mediació en conflictes o activitats de serveis a la comunitat) que generin una comprensió significativa de la importància de l'educació ètica i cívica en les relacions humanes.

Competència específica 3

Interpretar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura, així com la importància de l'acció local i les seves conseqüències en l'entorn proper, per desenvolupar un paper actiu i conseqüent amb el respecte, la cura i la protecció de les persones i del planeta.

Criteris d'avaluació

5è o 6è

3.1 Identificar propostes per afavorir l'aturada del canvi climàtic a partir de l'anàlisi de les problemàtiques en el context local i argumentant el deure ètic de protegir i tenir cura de la natura.

3.2 Realitzar accions que afavoreixen l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible a través d'accords i actuacions individuals i col·lectives.

3.3 Desenvolupar actituds i valors de compromís basats en el respecte, cura i protecció de les persones, dels animals i del planeta, a través d'accions individuals, en l'àmbit local, vinculades al consum responsable i de productes de proximitat, l'ús sostenible de l'aigua, de l'energia, de la mobilitat, la gestió dels residus i el respecte per la diversitat ètnica i cultural.

La nostra vida es construeix en relació amb un context social i cultural, però també a través de complexes relacions d'interdependència i ecodependència amb la resta dels éssers vius i la natura. Per això aquesta competència fa referència a la capacitat dels i les alumnes per comprendre i valorar la dimensió ecosocial de la nostra existència.

Actualment es fa evident la necessitat d'adquirir una perspectiva ètica i biocèntrica de la nostra relació amb l'entorn, perquè es generin pràctiques i hàbits responsables amb el medi ambient, actituds empàtiques i respectuoses amb la resta d'animals i sensibilitat davant les injustícies.

Cal que els i les alumnes desenvolupin els seus propis criteris i judicis, i reflexionin sobre la seva responsabilitat tant individual com col·lectiva. Han de ser capaços de reconèixer les condicions i límits ecofísics del planeta i d'avaluar críticament la petjada ecològica de les accions humanes. Per això han de conèixer i descriure els principals problemes i amenaces que comprometen la conservació de la biodiversitat i les condicions de la vida humana, amb especial incidència en la crisi climàtica.

És necessari que l'alumnat cerqui i analitzi informació i que domini alguns conceptes clau com *sistema*, *procés*, *global-local*, *, *causa-conseqüència*, *mitjà-finalitat*, per tal de dur a terme pràctiques i actuacions que promoguin de manera concreta el coneixement, cura i afecte pel planeta, la reflexió sobre les nostres accions en aquest planeta i la consolidació d'estils de vida saludables i sostenibles, com, entre d'altres, els dirigits a una gestió responsable de l'aigua, l'energia i els residus en la vida quotidiana.*

Competència específica 4

Desenvolupar l'autoestima i l'estima de l'entorn, a partir de la identificació, expressió i gestió de les emocions i sentiments propis i reconeixent i valorant els dels altres, amb la finalitat d'assolir una actitud empàtica i respectuosa envers un mateix, els altres i la natura.

Criteris d'avaluació

5è o 6è

- 4.1 Expressar de manera respectuosa les pròpies emocions manifestant una ajustada autoestima en activitats creatives individuals i de grup.
- 4.2 Regular adequadament les pròpies emocions a partir de la identificació d'aquestes i les dels altres, en activitats de reflexió tant individuals com col·lectives.
- 4.3 Manifestar una actitud empàtica i respectuosa envers un mateix, els altres i la natura, en activitats realitzades en l'entorn escolar.
- 4.4 Identificar i prendre consciència de fets i accions dirigides a membres de la comunitat educativa que, si persisteixen en el temps, poden derivar en relacions abusives, situacions d'assetjament i maltractament entre iguals en el context educatiu i, en aquest cas, prendre-hi partit des d'un posicionament proactiu com a factor de prevenció.

L'educació emocional és imprescindible per formar individus equilibrats i capaços de mantenir relacions plenes i satisfactories amb els altres i amb un mateix. Així, la manera com tractem afectivament les altres persones i com som tractats per elles, i també com ens tractem a nosaltres mateixos, són factors essencials per establir relacions socials adequades, harmonioses i constructives, i també per desenvolupar la pròpia autoestima, i una millor actitud i aptitud per a la conducta cívica i ètica.

Per tot això, resulta necessari dotar l'alumnat de les estratègies cognitives i els hàbits d'observació i ànalisi que es necessiten per identificar, prendre consciència, gestionar i expressar assertivament les seves emocions i sentiments, a més de promoure el contacte afectiu i empàtic amb els altres i amb el medi natural.

La vivència i expressió assertiva i compartida d'emocions i sentiments pot donar-se en múltiples contextos relatius a situacions quotidianes, a dilemes morals i als de l'experiència

estètica, entre d'altres. Les activitats per desenvolupar aquesta competència poden integrar-se a la perfecció en gairebé qualsevol tipus de procés que fomenti la creativitat, el diàleg, la reflexió i el judici autònom.

En tot cas, l'educació emocional implica la reflexió al voltant del paper que les emocions i els sentiments poden tenir per entendre i trobar l'explicació adequada de determinades conductes i experiències humanes, així com la seva relació amb els valors, les creences i les idees.

Aquesta competència manté una ferma vinculació amb la competència clau personal, social i d'aprendre a aprendre.

Sabers

Els sabers, entesos com el conjunt de coneixements, destreses, valors i actituds, es formulen amb relació a contextos en què es pot desenvolupar el seu aprenentatge competencial. Els i les docents poden incorporar contextos alternatius si ho consideren pertinent.

Per tal de facilitar els aprenentatges i el desenvolupament de les competències específiques corresponents, les persones docents poden valorar la possibilitat d'organitzar els sabers de l'àrea o de les diferents àrees coordinades en un àmbit, a partir de situacions d'aprenentatge.

Les situacions permeten programar el curs de qualsevol nivell, àrea o àmbit a partir d'una col·lecció o seqüència de reptes, contextos, circumstàncies del món real, dels quals deriven preguntes que cal contestar i que entrellacen els sabers, és a dir, els coneixements, les destreses, els valors i les actituds amb les capacitats que sustenen l'enfocament competencial dels aprenentatges. Això modifica la planificació habitual d'adquisició de sabers i competències basada en la lògica acadèmica pròpia de les àrees de coneixement, plasmada en la seqüència tradicional dels temes disciplinaris. Es pretén acostar-se a la lògica de l'aprenent per donar sentit als seus aprenentatges basant-se en la seqüència de contextos rellevants plasmats en les situacions.

Cinquè o sisè

Autoconeixement i autonomia moral

- Desenvolupament del pensament crític i ètic en situacions de debat a l'aula.
- Construcció de la pròpia identitat personal en un context plural des del reconeixement de les diferències individuals tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Desenvolupament de l'autonomia i la responsabilitat, en funció dels propis desitjos i raons, amb voluntat i judici moral en un entorn amb gran diversitat d'interessos.
- Valoració de l'ètica com a principi de les nostres accions en entorns propers relacionats amb la vida quotidiana.
- Reconeixement de la importància de l'ètica en l'establiment de normes presents a la societat.
- Coneixement i prevenció dels riscos que implica l'ús acrític, l'abús i la sobreexposició a les xarxes socials en la preservació de la privacitat i la vulneració de la pròpia identitat i la dels altres, en la relació entre iguals.
- Coneixement i prevenció de les conseqüències d'un mal ús i abús de les noves tecnologies, en el temps de lleure, que poden derivar en conductes addictives relacionades tant amb l'ús dels dispositius com amb els continguts que ofereixen.

Societat, justícia i democràcia

- Valoració del diàleg i de l'argumentació en la presa democràtica de decisions i en la resolució pacífica de conflictes en la relació entre iguals i en contextos propers.
- Comprensió i ús dels conceptes de *llei, Estat, democràcia, justícia, ciutadania i drets humans* en el context social proper.
- Presa de consciència de la conducta cívica, les lleis, els principis i valors democràtics i la justícia en les interrelacions a l'aula i en el centre educatiu.
- Coneixement de la Declaració Universal dels Drets Humans i la Convenció sobre els Drets de l'Infant i la seva rellevància ètica en la relació entre les persones tant a l'escola com fora.
- Anàlisi de les causes de la pobresa i l'explotació infantil en la societat globalitzada.
- Recerca de solucions locals i globals en situacions properes de desigualtat econòmica.
- Promoció de la cultura de la pau i la no-violència a favor de la convivència en l'entorn proper.
- Identificació del paper i valoració de les actuacions de les organitzacions no governamentals i les organitzacions no governamentals per al desenvolupament en l'entorn proper.

Sostenibilitat i ètica ambiental

- Desenvolupament de l'empatia, la cura i el respecte als éssers vius i el medi natural, en actuacions quotidianes relacionades amb l'entorn proper.
- Valoració i reconeixement de l'impacte de l'activitat humana en el planeta a partir d'accions quotidianes.
- Anàlisi del grau de sostenibilitat d'un determinat mode de vida amb relació als ecosistemes i les societats en el territori més proper.
- Anàlisi dels límits del planeta i el canvi climàtic en el món actual en el marc de projectes realitzats a l'aula.
- Identificació de mecanismes i estratègies per al desenvolupament sostenible en el context local.
- Realització d'accions individuals vinculades a l'economia circular, al consum responsable i de productes de proximitat, a l'ús sostenible de l'aigua, de l'energia, de la mobilitat, i a la gestió dels residus, en l'àmbit local.
- Presa de consciència del deure ètic i l'obligació legal de protegir i tenir cura del medi natural en la construcció d'un compromís col·lectiu.
- Desenvolupament d'hàbits i actuacions individuals i col·lectives en el marc dels objectius de desenvolupament sostenible en el context proper i en l'orientació que donem al nostre estil de vida.

Educació emocional

- Presa de consciència, expressió i regulació de les emocions pròpies i alienes, basades en una autoestima ajustada, com a aspecte determinant en la millora del benestar individual i col·lectiu en la relació amb un mateix i amb els iguals.
- Construcció de relacions afectives saludables a partir del reconeixement de la igualtat i del respecte mutu com a factors que les determinen en la relació entre iguals.
- Coneixement de la interrelació entre els aspectes afectius i el desenvolupament de la

CVE-DOGC-A-22270097-2022

sexualitat i la seva influència en el benestar emocional individual i col·lectiu, en el marc de projectes realitzats a l'aula.

- Reconeixement de l'empatia com una habilitat emocional afavoridora del benestar mutu en les relacions amb els altres.

- Identificació de fets, accions i actituds que poden derivar en situacions de relacions abusives i maltractament entre iguals en l'entorn educatiu.